

Strategi for å nå klimamålet i 2030

Divisjon Drift og vedlikeholds klimastrategi for utslippskutt

Divisjon Drift og vedlikehold: Strategi for å nå klimamålet i 2030

Divisjon Drift og vedlikehold hadde i 2020 et totalt direkte klimagassutslipp på om lag 450 000 tonn CO₂-ekvivalenter. For å bidra til Norges klimaarbeid har Statens vegvesen (SVV) som mål å kutte både direkte og indirekte klimagassutslipp med minst 55 prosent fra 2020 til 2030. Divisjonen har gjennom resultatavtalen med vegdirektøren et mål om en årlig reduksjon i direkte utslipp på 5,5 prosentpoeng.

Dette strategidokumentet setter mål og ambisjoner for hvordan divisjonen skal arbeide målrettet for å nå klimamålene, og er i tråd med *NTP 2022-2033* og toppmål og virksomhetsstrategi for SVV. I henhold til SVVs anskaffelsesstrategier skal det i alle anskaffelser vurderes om det skal benyttes tildelingskriterier på klima og miljø. Alle divisjonens kontrakter skal inneholde kontraktskrav og/eller tildelingskriterier knyttet til klima.

Dokumentet kompletterer [Kontraktstrategi for drift og vedlikehold av riksveger](#) og [Kontraktstrategi: Utbedring og mindre investering](#), og er like forpliktende. Når det utarbeides anskaffelsesstrategi for en anskaffelse/portefølje, skal klimastrategien være en rettesnor i valget av anskaffelsesprosedyre, entrepriseform og kontraktsform. Dette for å sikre at vi når klimamålene på en kostnadseffektiv og god måte, samtidig som vi sikrer tilpassing til lokale forhold og behov, lokal kompetanse, markedssituasjon og budsjett. Det skal utarbeides klimahandlingsplaner av fagmiljøene med tiltak for å operasjonalisere strategien for hver kontraktstype. Disse skal revideres årlig.

Divisjonens klimapåvirkning skjer hovedsakelig gjennom arbeidet våre leverandører gjør for oss på veiene, inkludert ferjene, og gjennom innsatsfaktorene de bruker (diesel, asfalt, betong, stål, salt m.m.). En stor del av potensialet for utslippskutt ligger i samarbeidet mellom oss som innkjøpere, og leverandører og underleverandører som kan gi forslag til hvordan målsetningene best kan oppnås. For å få nå målene må vi ha god dialog om divisjonens klimaambisjoner innenfor de ulike kontraktstypene, slik at markedet kan respondere på våre mål. I tillegg skal vi ha god dialog om konkrete klimakrav/tildelingskriterier i konkrete konkurranser. Vi skal være forutsigbare, slik at vi reduserer risikoen knyttet til leverandørenes investeringer i klimavennlig utstyr.

Gjennomføring av etatens hovedstrategi «Ta vare på det vi har, utbedre der vi kan, og bygge nytt der vi må» er det enkeltgrepet som kan redusere klimagassutslippene mest. Vi kan bidra til klimagassreduksjoner gjennom hvordan vi planlegger, hvor og hvordan vi bygger og hvordan vi ber om at jobbene gjennomføres (omfang, standard og frihetsgrader for entreprenør). Når vi beslutter standard i driftskontrakter, tidspunkt og omfang av vedlikehold og planlegging av utbedring/utbygging, må vi ha med klimaperspektivet. Vi må også hensynta at den største klimagevinsten ligger i å unngå å gjøre det som ikke er nødvendig. Vi må ha tilstrekkelig tid til at det er mulig å få til klimavennlige løsninger både i vår planlegging og for entreprenør/leverandør. Det gjelder både tid fra bekjentgjøring/utlysning til tilbudsinnlevering og tid fra signering til oppstart av kontraktene.

På sikt skal vi også vurdere vår påvirkning av energibruken til de som benytter veinettet vårt gjennom blant annet slaps i vegbanen og kø grunnet vår aktivitet/manglende aktivitet.

Klimamål og -ambisjoner

1. Vi skal benytte klimagassutslipp som tildelingskriterium i en del kontrakter for å utfordre markedet.

Entreprenører skal i disse kontraktene levere klimagassbudsjett med tilbudet sitt, og dette skal vektes inn ved tildeling. Vi skal benytte bonus/malus-ordninger som hindrer «strategiske CO2-tilbud». Vi skal ha ressurser og systemer i divisjonen til å følge opp kontrakter som er tildelt på bakgrunn av klima.

2. Vi skal kreve EPDer¹ og vi skal bruke dem aktivt til å stille krav til utslippsmengder.

Vi skal kreve EPDer for produkter som har vesentlig klimapåvirkning. Vi skal fortløpende vurdere om vi skal bruke EPDene til å stille maksimale utslippskrav og/eller om vi skal bruke EPDene ved tildeling.

3. Vi skal stille krav til nullutslippsmaskiner og -kjøretøy.

Det begynner å komme nullutslippsmaskiner på markedet, og en del entreprenører begynner å skaffe seg slike. Vi skal være en del av et forutsigbart tidligmarked for slike maskiner.

4. Når vi ser behov for ny teknologi, eller når denne eksisterer i tidlig kommersiell fase, skal vi bidra til å dra den teknologiske utviklingen videre.

I forbindelse med utviklingskontrakter og innkjøp i tidlig teknologisk fase skal vi aktivt bruke handlingsrommet i regelverket for offentlige anskaffelser.

5. Tilrettelegging for innovasjon i kontraktene (knyttet til klima).

Vi skal tilrettelegge for innovasjon i kontraktene våre, for å bringe nye løsninger inn på markedet og få driftserfaring med dem. Utviklingskontrakter kan være et godt virkemiddel, og kan også bidra til å redusere risiko for tilbyder med ny teknologi.

6. Tilrettelegging for gjenbruk og sirkulære løsninger i kontraktene.

Vi skal stille krav til gjenbruk og sirkulære løsninger i kontraktene.

7. Evaluering.

I alle kontrakter og kontraktporteføljer skal det gjøres en årlig evaluering av hvilke effekter som er oppnådd som følge av klimatiltak i den enkelte kontrakt.

8. Fokus på rapportering, måling og beregninger.

Vi skal jobbe målrettet med å bedre datagrunnlaget for å stadig kunne ta bedre valg. Vi må bedre rapporteringen, og målingene for å kunne treffe mer målrettede tiltak for å kunne kutte utslippene der det overtid kuttet mest utslipp per brukt krone.

9. Kompetanse.

Vi må sikre at divisjonen har rett kapasitet og kompetanse til å gjennomføre klimastrategien.

¹ **EPD Environmental Product Declaration.** Miljødeklarasjon som er et kortfattet tredjeparts verifisert og registrert dokument med transparent og sammenlignbar informasjon om produkters miljøprestasjon gjennom hele livssyklusen. Er alltid basert på internasjonale standarder ([EPD-Norge](#)).

Statens vegvesen
Pb. 1010 Nordre Ål
2605 Lillehammer

Tlf: (+47) 22 07 30 00

firmapost@vegvesen.no

vegvesen.no

Tryggere, enklere og grønnere reisehverdag